

17.12.2020

VN/21065/2020
(ent. VN/13869/2020)

Sairaanhoidopiirien kuntayhtymien hallituksille

Valtiovarainministeriön päätös Covid-19-epidemiasta sairaanhoidopiireille aiheutuvien kustannusten ja alijäämän korvaamiseksi myönnettävästä avustuksesta vuodelle 2020 – toinen hakumenettely

Tausta

Eduskunta on hyväksynyt 27.11.2020 vuoden 2020 seitsemännen valtion lisätalousarvion, johon sisältyy covid-19-epidemiaan liittyviä kuntatalouden tukitoimenpiteitä. Osana kuntatalouden tukitoimia mainitussa lisätalousarviossa on päätetty 200 miljoonan euron suuruisesta lisämäärärahasta sairaanhoidopiirien kuntayhtymille myönnettävään avustukseen. Avustus toteutetaan valtionavustuksena, josta on annettu valtioneuvoston asetus covid-19-epidemiasta sairaanhoidopiireille aiheutuvien kustannusten ja alijäämän korvaamiseksi myönnettävästä väliaikaisesta kompensaatiosta (647/2020). Asetus on tullut voimaan 1.9.2020 ja on voimassa 31.12.2021 saakka. Avustusta myönnetään erikoissairaanhoitolain (1062/1989) 7 §:n mukaisille sairaanhoidopiirin kuntayhtymille valtion talousarvioon varatun määrärahan puitteissa.

Valtiovarainministeriö on tehnyt 24.11.2020 päätöksen vuoden 2020 neljännen lisätalousarvion mukaisesta sairaanhoidopiirien kuntayhtymille myönnettävästä 200 milj. euron avustuksesta covid-19 –epidemiasta aiheutuviin kustannuksiin ja alijäämän korvaamisiin.

Perustelut ja jakoperusteet

Avustus on yleisavustus covid-19-epidemiasta 1.9.2020 jälkeen sairaanhoidopiirille aiheutuneiden kustannusten ja alijäämän kompensoimiseksi. Avustusta saa käyttää covid-19-epidemiaan varautumiseen, sen torjuntaan ja hoitoon, niihin liittyvän irtaimen käyttöomaisuuden hankintamenoihin sekä muihin välttämättömiin covid-19-epidemiasta sairaanhoidopiirin toiminnalle aiheutuneisiin kustannuksiin. Avustuksen on tarkoitus vähentää sairaanhoidopiirin jäsenkuntien rahoitusosuutta siltä osin, kun avustuksella korvataan kunkin jäsenkunnan vastattavaksi kuuluvia kustannuksia. Avustuksella ei siten voida kerryttää sairaanhoidopiirin talouteen ylijäämää tai kattaa aiemmilta vuosilta syntyynyttä alijäämää.

Avustushakemuksessa pyydettiin toimittamaan toteumatiedot kustannuksista, tehohoito- ja osastohoitovuorokausista ja testimääristä ajalta 1.9. – 31.10.2020 sekä vastaavat arviotiedot ajalta 1.11.2020 – 31.3.2020. Epidemiatilanteen muuttumisen ja arviotietoihin sisältyvien epävarmuustekijöiden vuoksi avustusta myönnetään tällä päätöksellä kuitenkin vain toteumatietojen perusteella. Nyt myönnettävän avustuksen määrä on 2/7 tarkoitukseen varatusta määrärahasta, mikä vastaa kahden kuukauden toteuman mukaista osuutta koko 7 kuukauden tarkastelujaksolta. Myönnettävän avustuksen määrä on täten 57,1 milj. euroa yht. 200 milj. euron määrärahasta. Toteutuneiden kustannusten yhteismäärä ajalta 1.9. – 31.10.2020 on 104,5 milj. euroa.

Määrärahasta käyttämättä jääneestä osasta tehdään uusi hakumenettely ja päätös keväällä 2021. Valtiovarainministeriö toimittaa erikseen ohjeet em. hakumenettelystä viimeistään keväällä 2021.

Tämän päätöksen mukaiset avustukset myönnetään asianomaisen valtioneuvoston 4 §:n perusteella seuraavasti:

- 4/5 sairaanhoitopiirien jäsenkuntien asukasmäärien perusteella ja
- 1/5 kolmeen tasasuuruiseen osaan sairaanhoitopiirissä toteutuneiden covid-19-tartunnan saaneiden potilaiden hoidosta ajalta 1.9. – 31.10.2020 aiheutuneiden tehohoitovuorokausien, vuodeosastohoitovuorokausien sekä sairaanhoitopiirissä koronavirustartunnan toteamiseksi tehtyjen testien määrän perusteella.

Avustuksen jakoperusteina käytettävät tiedot on saatu sairaanhoitopiirien hakemuksista sekä testimäärien osalta Terveiden ja hyvinvoinnin laitoksen ylläpitämistä tiedoista. Varsinais-Suomen sairaanhoitopiirille ei ole aiheutunut kustannuksia terveydenhuollon henkilökunnan lähettämisestä Ahvenanmaan maakunnan käyttöön covid-19-epidemian hoitoon liittyen mainitulta ajalta.

Myönnettävän valtionavustuksen määrä ei voi ylittää sairaanhoitopiirille covid-19 –epidemiasta aiheutuneita kokonaiskustannuksia (VN:n asetus 647/2020 3 §). Tämän seurauksena myönnettävän avustuksen kokonaismääräksi muodostuu yht. 47,6 milj. euroa, kun tarkoitukseen on varattu edellä kuvatun mukaisesti yht. 57,1 milj. euroa.

Valtiovarainministeriö tulee edellyttämään sairaanhoitopiireiltä myöhemmin vuoden 2021 aikana selvitystä kaikkien vuosina 2020 ja 2021 ao. tarkoitukseen myönnettyjen avustusten käytöstä ja koronaepidemiasta aiheutuneista taloudellisista kokonaisvaikutuksista. Tarkemmat ohjeet selvityksen laatimisesta ja toimittamisesta toimitetaan erikseen vuoden 2021 aikana.

Valtionavustuslain (688/2001) 14 §:n mukaan valtionavustuksen saajan tulee ilmoittaa viipymättä valtionapuviranomaiselle valtionavustuksen käyttötarkoituksen toteutumiseen vaikuttavasta muutoksesta tai muusta valtionavustuksen käyttöön vaikuttavasta muutoksesta. Mahdollisesti käyttämättä jäänyt tai liikaa maksettu avustus tai sen osa tulee palauttaa mainitun valtionavustuslain 20 §:n mukaisesti. Avustukseen sovelletaan valtioneuvoston asetuksen 647/2020 lisäksi muutoinkin, mitä mainitussa valtionavustuslaissa on säädetty.

Sairaanhoitopiirien on ilmoitettava jäsenkunnilleen saadusta avustuksesta mahdollisimman pian päätöksen tiedoksisaannista.

Päätös

Valtiovarainministeriö myöntää sairaanhoitopiirien kuntayhtymille valtionavustusta covid-19 –epidemiasta aiheutuneiden kustannusten ja alijäämän kompensoimiseksi liitteen 1 mukaisesti. Avustukset maksetaan sairaanhoitopiireille yhtenä eränä joulukuussa 2020.

Määrärahan käyttämättä jääneestä osasta käynnistetään uusi hakumenettely keväällä 2021.

Muutoksenhaku

Valtionavustuslain 34 §:n mukaan tähän päätökseen ei saa hakea muutosta valittamalla. Tähän päätökseen saa kuitenkin siihen tyytymätön asianosainen hakea oikaisua 30 päivän kuluessa päätöksen tiedoksisaannista. Oikaisuvaatimus tehdään valtiovarainministeriölle.

Helsingissä 17.12.2020

Kuntaministeri

Sirpa Paatero

Neuvotteleva virkamies

Ville Salonen

Liitteet	Liite 1. SH-piirien avustukset ja jakoperusteina olevat tiedot Liite 2. Oikaisuvaatimusohje
Jakelu Tiedoksi	Sairaanhoitopiirien kuntayhtymät Suomen Kuntaliitto Sosiaali- ja terveysministeriö

Liite 1. Sairaanhoidopiirien kuntayhtymien avustukset ja jakoperusteena olevat tiedot

* Maksettava avustus on enintään aiheutuneiden kustannusten suuruinen

Maksettava avustusmäärä	Shpiirille aiheutuneet kustannukset Toteuma 1.9.-31.10.2020 €	Avustus, as.määrän mukaan (4/5) 31.12.2019 €	Avustus, tehohoito- vrk:t (1/15) Toteuma 1.9.-31.10.2020 €	Avustus, osastohoi- vrk:t (1/15) Toteuma 1.9.-31.10.2020 €	Avustus, testimäärä (1/15) Toteuma 1.9.-31.10.2020 €	Avustus, V-S shpiiri/ Ahvenanmaa (1.9.-31.10) €	Laskenn. avustus yht. Toteuma 1.9.-31.10.2020 €	Aiheutuneet kust. - lask. avustus, ero Toteuma 1.9.-31.10.2020 €	Maksettava avustus* euroa Toteuma 1.9.-31.10.2020 €	Maksettava avustus* €/as Toteuma 1.9.-31.10.2020 €
Kuntayhtymän sairaanhoidopiiri										
Yhteensä	104 497 456	45 714 286	3 809 524	3 809 524	3 809 524	0	57 142 857	47 354 599	47 585 349	9
Etelä-Karjalan sosiaali- ja terveydenhuollon ky (Eksote)	3 723 515	1 062 764	0	47 919	68 324	-	1 179 006	2 544 509	1 179 006	9
Etelä-Pohjanmaan Sairaanhoidopiirin kuntayhtymä	2 343 140	1 607 218	0	163 359	103 201	-	1 873 778	469 363	1 873 778	10
Etelä-Savon sosiaali- ja terveystalvelujen ky (Essote)	3 579 000	822 072	0	143 756	46 422	-	1 012 250	2 566 750	1 012 250	10
Helsingin ja Uudenmaan Sairaanhoidopiirin kuntayhtymä	61 900 000	14 025 075	1 193 720	1 309 047	1 415 836	-	17 943 678	43 956 322	17 943 678	11
Itä-Savon Sairaanhoidopiirin kuntayhtymä (Sosteri)	575 474	334 892	0	41 384	21 374	-	397 650	177 824	397 650	10
Kainuun sosiaali- ja terveydenhuollon kuntayhtymä	1 296 610	601 487	0	0	51 360	-	652 847	643 764	652 847	9
Kanta-Hämeen Sairaanhoidopiirin kuntayhtymä	1 264 554	1 421 862	155 703	376 814	90 295	-	2 044 674	-780 120	1 264 554	7
Keski-Pohjanmaan sosiaali- ja terveystalvelukuntayhtymä	3 098 825	643 064	0	28 316	52 993	-	724 372	2 374 453	724 372	9
Keski-Suomen Sairaanhoidopiirin kuntayhtymä	3 093 406	2 102 252	301 025	135 043	197 822	-	2 736 142	357 264	2 736 142	11
Kymenlaakson sosiaali- ja terveystalvelujen kuntayhtymä	2 335 700	1 368 049	228 364	0	87 791	-	1 684 204	651 496	1 684 204	10
Lapin Sairaanhoidopiirin kuntayhtymä	382 287	972 165	72 661	98 015	92 298	-	1 235 140	-852 853	382 287	3
Länsi-Pohjan Sairaanhoidopiirin kuntayhtymä	108 430	501 572	0	21 781	31 443	-	554 796	-446 366	108 430	2
Pirkanmaan Sairaanhoidopiirin kuntayhtymä	2 825 400	4 468 986	498 248	250 483	388 351	-	5 606 069	-2 780 669	2 825 400	5
Pohjois-Karjalan sosiaali- ja terveystalvelujen ky (Siun sote)	2 739 210	1 368 124	217 984	148 112	97 051	-	1 831 270	907 940	1 831 270	11
Pohjois-Pohjanmaan Sairaanhoidopiirin kuntayhtymä	2 822 000	3 411 571	301 025	189 496	303 443	-	4 205 535	-1 383 535	2 822 000	7
Pohjois-Savon Sairaanhoidopiirin kuntayhtymä	501 613	2 031 710	155 703	137 221	141 631	-	2 466 265	-1 964 652	501 613	2
Päijät-Hämeen hyvinvointikuntayhtymä	3 434 400	1 747 387	269 885	259 196	120 368	-	2 396 836	1 037 564	2 396 836	11
Satakunnan Sairaanhoidopiirin kuntayhtymä	3 085 000	1 803 080	72 661	63 165	113 964	-	2 052 871	1 032 129	2 052 871	9
Vaasan Sairaanhoidopiirin kuntayhtymä	1 851 464	1 409 967	10 380	150 290	88 097	-	1 658 734	192 730	1 658 734	10
Varsinais-Suomen Sairaanhoidopiirin ky + Ahvenanmaa	3 537 427	4 010 987	332 166	246 127	297 459	0	4 886 739	-1 349 312	3 537 427	7

Avustuksen jakoperusteena olevat tiedot:	As.määrä	Tehohoitovrk:t	Vuodeosasto- hoitovrk:t	Diagnost. testit	V-S shp:n	Määräraha:	
	31.12.2019	Toteuma/SHP	Toteuma/SHP	Toteuma/THL	Ahvenanmaan		
	45 714 286	1.9.-31.10.2020	1.9.-31.10.2020	1.9.-31.10.2020	kustann.	57 142 857	2/7 kk osa koko määrästä
Jaettava osuus kokonaisavustuksesta, €:	160 000 000	3 809 524	3 809 524	3 809 524	0	200 000 000	
Yhteensä	5 495 408	367	1 749	823 251	0		

Etelä-Karjalan sosiaali- ja terveydenhuollon ky (Eksote)	127 757	0	22	14 765	-
Etelä-Pohjanmaan Sairaanhoidopiirin kuntayhtymä	193 207	0	75	22 302	-
Etelä-Savon sosiaali- ja terveystalvelujen ky (Essote)	98 823	0	66	10 032	-
Helsingin ja Uudenmaan Sairaanhoidopiirin kuntayhtymä	1 685 983	115	601	305 967	-
Itä-Savon Sairaanhoidopiirin kuntayhtymä (Sosteri)	40 258	0	19	4 619	-
Kainuun sosiaali- ja terveydenhuollon kuntayhtymä	72 306	0	0	11 099	-
Kanta-Hämeen Sairaanhoidopiirin kuntayhtymä	170 925	15	173	19 513	-
Keski-Pohjanmaan sosiaali- ja terveystalvelukuntayhtymä	77 304	0	13	11 452	-
Keski-Suomen Sairaanhoidopiirin kuntayhtymä	252 716	29	62	42 750	-
Kymenlaakson sosiaali- ja terveystalvelujen kuntayhtymä	164 456	22	0	18 972	-
Lapin Sairaanhoidopiirin kuntayhtymä	116 866	7	45	19 946	-
Länsi-Pohjan Sairaanhoidopiirin kuntayhtymä	60 295	0	10	6 795	-
Pirkanmaan Sairaanhoidopiirin kuntayhtymä	537 226	48	115	83 924	-
Pohjois-Karjalan sosiaali- ja terveystalvelujen ky (Siun sote)	164 465	21	68	20 973	-
Pohjois-Pohjanmaan Sairaanhoidopiirin kuntayhtymä	410 112	29	87	65 575	-
Pohjois-Savon Sairaanhoidopiirin kuntayhtymä	244 236	15	63	30 607	-
Päijät-Hämeen hyvinvointikuntayhtymä	210 057	26	119	26 012	-
Satakunnan Sairaanhoidopiirin kuntayhtymä	216 752	7	29	24 628	-
Vaasan Sairaanhoidopiirin kuntayhtymä	169 495	1	69	19 038	-
Varsinais-Suomen Sairaanhoidopiirin ky + Ahvenanmaa	482 169	32	113	64 282	0